

2022-03-24
I2022/00773**Infrastrukturdepartementet**

Trafikverket

781 89 Borlänge

Uppdrag att redogöra för hur myndigheten arbetar med att ställa krav i samband med upphandlingar och genomförande av verksamheten i syfte att motverka brottslighet

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att redogöra för hur myndigheten i samband med upphandlingar och genomförande av verksamheten bidrar till att motverka brottslighet.

Inom ramen för uppdraget ska Trafikverket redogöra för de interna riktlinjer och förhållningssätt som myndigheten upprättat i syfte att motverka korrupktion, mutor och jäv samt hur myndigheten arbetar för att upptäcka och rapportera missförhållanden. Vidare ska Trafikverket redogöra för hur myndigheten verkar för en sund konkurrens på marknaden genom att bland annat följa upp att arbetsrättsliga villkor uppfylls och att ekonomisk brottslighet motverkas, av såväl huvudentreprenören som dess underentreprenörer. Trafikverket ska även redovisa hur ofta krav om arbetsrättsliga villkor har inkluderats vid upphandling samt på vilka grunder det har ansetts behövt.

Slutligen ska Trafikverket upprätta en handlingsplan avseende vilka fortsatta åtgärder som myndigheten avser att vidta för att motverka brottslighet i Trafikverkets roll som beställare av tjänster och entreprenader.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 29 augusti 2022.

Skälen för regeringens beslut

Regeringens politik präglas av krafttag mot allvarliga samhällsproblem. Det innefattar bland annat att den brottslighet som förekommer i samhället ska bekämpas med samhällets fulla och samlade kraft. För att motverka brottsligheten behöver åtgärder vidtas på flera olika områden. En tillgänglig polis, ett starkt rättsväsende, en god myndighetssamverkan men också ändamålsenlig lagstiftning kan bidra till att alla former av brottslighet bekämpas.

Sveriges företagare skapar jobb och bidrar till Sveriges välbefinnande. Det ska vara lätt att starta och driva företag i Sverige. Oegentligheter i olika branscher som till exempel bygg- och anläggningsbranschen medför bland annat att konkurrensen snedvrids. Seriösa aktörer riskerar att slås ut av företag som skaffar sig fördelar genom systematiskt fusk och bryter mot lagar och regler. Samhällets syn på arbetsgivare som utnyttjar människor eller begår ekonomisk brottslighet måste vara kompromisslös. Inte en skattekrona ska gå till kriminella.

Inom bygg- och anläggningsbranschen finns aktörer och branschföreningar som vittnar om organiserad kriminalitet inom sektorn och de problem som det medför. Granskningar visar att det inom många byggföretag förekommer dumpade löner, obetalda skatter eller felaktig rapportering till olika register. Företagen har jobbat både för privat och offentlig sektor.

Regeringen har höga ambitioner när det gäller att säkerställa kvalitet i de offentliga inköpen. Upphandlingar ska bland annat säkerställa att skäliga arbets- och anställningsvillkor uppnås på arbetsplatser. Konkurrens ska ske på lika villkor och lagar och regler ska efterlevas.

Den problematik som myndigheterna möter blir alltmer komplex och för att möta den krävs nya arbetssätt. Regeringen har därför tidigare uppdragit åt åtta myndigheter att utveckla ändamålsenliga och effektiva metoder för myndighetsgemensam kontroll för att motverka fusk, regelöverträdelse och brottslighet i arbetslivet. Under 2021 har myndigheterna fortsatt sitt arbete och har haft i uppdrag att bl.a. genomföra fler myndighetsgemensamma kontroller och vidta informationsinsatser med fokus på att stärka allmänhetens kunskap och förändra attityder.

I arbetet mot arbetslivskriminalitet har Arbetsmiljöverkets anslag stärkts för att ge myndigheterna i samverkan mot arbetslivskriminalitet stärkta

möjligheter att arbeta fokuserat och gemensamt för att stävja fusk, regelöverträdelser och brottslighet på svensk arbetsmarknad.

Den 23 september 2021 inrättade regeringen en nationell delegation mot arbetslivskriminalitet. Delegationen ska öka kunskapen om arbetslivskriminalitetens omfattning och stödja de aktörer som arbetar med att stoppa arbetslivskriminalitet. Delegationens arbete ska ske i tillägg till befintliga insatser. Delegationens uppgift är att, med utgångspunkt i bl.a. det arbete som bedrivs av myndigheterna, stödja och stärka samhällets samlade insatser mot arbetslivskriminalitet ur ett brett och långsiktigt perspektiv. Myndigheterna har även fortsättningsvis det mycket angelägna uppdraget att bedriva och utveckla det operativa arbetet för att bekämpa arbetslivskriminalitet, både utifrån sina egna verksamhetsområden och i samverkan.

Regeringen presenterade i våras en infrastrukturproposition, Framtidens infrastruktur – hållbara investeringar i hela Sverige (prop. 2020/21:151), med den största ekonomiska ramen någonsin för transportinfrastrukturåtgärder. Riksdagen fattade beslut i enlighet med regeringens förslag (bet. 2020/21:TU16, rskr. 2020/21:409). Sammanlagt beräknas ramen uppgå till 881 miljarder kronor under den kommande planperioden 2022–2033. Trafikverket har därmed en historiskt stor ekonomisk ram för åtgärder i transportinfrastrukturen. Trafikverket upphandlar och beställer produkter, tjänster och entreprenader för cirka 50 miljarder kronor per år för att utveckla och förvalta transportsystemet för väg- och järnvägstrafik.

För regeringen är det centralt att de medel som staten tilldelar infrastrukturområdet används effektivt och bidrar till en positiv samhällsutveckling med hög grad av tillit och sammanhållning. Detta ställer krav på att upphandlingar utformas och genomförs på ett sätt som stimulerar till en sådan utveckling. Det är därför av stor vikt att Trafikverket och entreprenadbranschen gemensamt verkar för ökad produktivitet och för att motverka brottslighet och kriminalitet i samband med upphandlingar och genomförande av verksamheten.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Mats Bellinder

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA, BB och OU

Miljödepartementet/ME

Arbetsmarknadsdepartementet/ARM

Infrastrukturdepartementet/TM och US